

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TEHNICĂ DIN CLUJ-NAPOCA, CENTRUL UNIVERSITAR NORD BAIA MARE
1.2 Facultatea	LITERE
1.3 Departamentul	ȘTIINȚE SOCIO-UMANE, TEOLOGIE, ARTE
1.4 Domeniul de studii	ARTE VIZUALE
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii / Calificarea	ARTE PLASTICE – PICTURĂ
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	CURENTE ȘI TENDINȚE ÎN ARTA MODERNĂ				Codul disciplinei	APP 43.00
2.2 Titularul de curs			Lector univ. dr. Mihaela-Florina TĂNASE (Mihaela.TANASE@ssuta.utcluj.ro)			
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect / practică			Lector univ. dr. Mihaela-Florina TĂNASE (Mihaela.TANASE@ssuta.utcluj.ro)			
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare		E
2.7 Regimul disciplinei	Categoría formativă					DS
	Opționalitate					DOB

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care:	3.2 Curs	1	3.3 Seminar	1	3.3 Laborator	-	3.3 Proiect	-	3.3 Practică	-
3.4 Număr de ore pe semestru	28	din care:	3.5 Curs	14	3.6 Seminar	14	3.6 Laborator	-	3.6 Proiect	-	3.3 Practică	-
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru studiu individual și evaluare:												
(a) Evaluare												2
(b) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe												12
(c) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren												11
(d) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri												14
(e) Tutoriat												8
3.8 Total ore studiu individual și evaluare (suma (3.7(a))...3.7(f))							47					
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)							75					
3.10 Numărul de credite							3					

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu sunt
4.2 de competențe	Stăpânirea noțiunilor științifice și conceptelor teoretice specifice artelor europene ale antichității, evului mediu, modernității timpurii și modernismului.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la curs (conform Regulamentului ECTS). Sală dotată cu tehnică de calcul, proiector, ecran. Dotări individuale cu aparatură electronică pentru desfășurare online (în caz de nevoie).
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	Prezența la laborator (conform Regulamentului ECTS). Sală dotată cu tehnică de calcul. Dotări individuale cu aparatură electronică pentru desfășurare online (în caz de nevoie).

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Elaborează cadrul de cercetare artistică • Monitorizează progresele din domeniul artelor • Contextualizează activitatea artistică • Studiază obiecte de artă
Competențe transversale	• Gândește critic • Dă dovadă de dorință de învățare

7. Rezultatele așteptate ale învățării

Cunoștințe	Abilități	Responsabilitate și autonomie
C1. Studentul/absolventul identifică și recunoaște influențele de natură artistică, de design, estetică sau filosofică.	A1. Studentul/absolventul creează și interpretează operele artistice și de design, selectându-le în funcție de specializare.	R1. Studentul/absolventul încadrează activitatea sa într-o anumită tendință care poate fi de natură artistică, de design, estetică sau filosofică.
C2. Studentul/absolventul definește activitatea artistică și/sau de design - teorii, principii și tehnici din domeniul Arte vizuale.	A2.1. Studentul/absolventul selectează conceptele definitorii creației sale artistice și/sau de design pentru adaptarea creației în contexte diferite;	R2.3. Studentul/absolventul analizează evoluția tendințelor artistice și de design, se consultă cu experți din domeniu, participă la evenimente;
C3. Studentul/absolventul definește și descrie viziunea artistică și de design, abordările artistice, de design și de proiectare.	A3.1. Studentul/absolventul justifică propria abordare artistică și de design;	R3.1. Studentul/absolventul analizează activitatea anterioară și experiența universală și proprie, identificând componentele semnăturii creative;
C10. Recunoasterea operelor de artă, sub aspectul apartenenței la un stil, perioadă sau autor; Descrierea operelor de artă, sub aspectul elementelor de limbaj plastic.	A10.1 Analiza, examinarea și raportarea la cultura domeniului. A10.2 Gestionarea informației și formarea deprinderilor de comunicare vizuală, artistico-plastice.	R10. Identificarea și valorificarea eficientă a resurselor și a tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea și apropierea unor elemente de analiză și interpretare estetică și filosofică a artei, și operarea minimală cu acestea. Dezvoltarea abilităților analitice, a gândirii procesual istorice și critice, a cunoașterii conceptelor elementare de estetica artei,
---------------------------------------	---

	respectiv dezvoltarea capacității de exprimare verbală/scrisă întrebuițând terminologia și limbajul de specialitate, prin intermediul muncii cu principalele surse de documentare și vizuale specifice disciplinei.
8.2 Obiectivele specifice	Cursul își propune: 1. asimilarea unui vocabular al comunicării vizuale; 2. inițierea studenților în cunoașterea istoriei artelor plastice moderne și contemporane. 3. geneza, structura și expansiunea principalelor modele artistice ale modernismului. 4. efectuarea unui antrenament al percepției, dezvoltarea sensibilității în legătură cu evoluția istorică a modelelor artistico-estetice specifice artei europene. 5. evaluarea/analiza comparată a produselor de artă plastică specifice marilor modele artistice ale perioadei studiate – cu accente preponderente aplicate domeniului picturii.

9. Conținuturi

9.1 Curs CURENTE ȘI TENDINȚE ÎN ARTA MODERNĂ	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere	1	• expuneri teoretice – frontale și interactive • demonstrații practice – proiecții PPT, videoclipuri • analize prin dialog interactiv cu studenții; • experimente prin exerciții practice (proiecții PPT și analize aplicative/studii de caz) impuse în cadrul unor teme • vizite la muzee, expoziții • vizitare expoziții și muzee virtuale	
2. Artă românească modernă	2		
3. Minimalismul și arta conceptuală	1		
4. Postmodernismul	1		
5. Land Art	1		
6. Video Art	1		
7. Acțiunismul contemporan	2		
8. Acțiunismul românesc contemporan	2		
9. Neoexpresionismul	1		
10. Feminismul	1		
11. Recapitulare	1		
Total ore:	14		

Bibliografie:

1. Ailincăi, Cornel, Introducere în gramatica limbajului vizual, ediția a IV-a, Ed. Polirom, Iași, 2022
2. Arnheim, Rudolf, Forța centrului vizual, Un studiu al compoziției în artele vizuale, Ed. Polirom, Iași, 2012
3. Bartoș, M. J., Compoziția în pictură, ediția a II-a, Ed. Polirom, Iași, 2016
4. Bouleau, Charles, Geometria secretă a pictorilor, Ed. Meridiane, București, 1979
5. Campbell, Joseph, Mitologia primitivă, Măștile Zeului, vol. I, Ed. Trei, București, 2022
6. Campbell, Joseph, Mitologia orientală, Măștile Zeului, vol. II, Ed. Trei, București, 2023
7. Campbell, Joseph, Mitologia occidentală, Măștile Zeului, vol. III, Ed. Trei, București, 2024
8. Cassou, Jean, Panorama artelor plastice contemporane, vol. I-II, Ed. Meridiane, București, 1971
9. Cârneli, Magda, Art of the 1980s in Eastern Europe. Texts on Postmodernism, Ed. Paralela 45, 1999
10. Cârneli, Magda, Artele plastice în România 1945-1989, Cu o addenda 1990-2010, ediția a II-a, Ed. Polirom, Iași, 2013
11. Clark, T. J., Farewell to an Idea, Episodes from a History of Modernism, Yale University Press New Haven and London, 2017
12. Drîmba, Ovidiu, Istoria culturii și civilizației, vol. 1-13, Ed. Saeculum, 2008
13. Eliade, Mircea, Imagini și simboluri, Ed. Humanitas, București, 1994
14. Eliade, Mircea, Sacral și profanul, ediția a III-a, Ed. Humanitas, București, 2005
15. Eliade, Mircea, Istoria credințelor și ideilor religioase, vol. 1-4, Ed. Polirom, Iași, 2011-2013
16. Élie Faure, Istoria artei, Artă modernă, Partea a doua, Ed. Meridiane, București, 1970
17. Farthing, Stephen (coord.), 1001 de picturi de privit într-o viață, Ed. Enciclopedia Rao, 2008
18. Foster, Hal, Krauss Rosalind, et. al., Art Since 1900, Modernism, Antimodernism, Postmodernism, Thames & Hudson, 2004
19. Frazier, Nancy, The Penguin Concise Dictionary of Art History, Penguin Reference, 2000
20. Gehlen, Arnold, Imagini ale timpului, Despre sociologia și estetica picturii moderne, Ed. Meridiane, București, 1974
21. Gombrich, E. H., Istoria artei, ediția a II-a, Ed. Art, București, 2021

9.1 Curs CURENTE ȘI TENDINȚE ÎN ARTA MODERNĂ	Nr. ore	Metode de predare	Observații
22. Gompertz, Will, O istorie a artei moderne, Tot ce trebuie să știi despre ultimii 150 de ani, Ed. Polirom, Iași, 2014 23. Grigorescu, Dan, Dicționarul avangardelor, Ed. Enciclopedică, 2003 24. Guță, Adrian, Generația 80 în artele vizuale, Ed. Paralela 45, Pitești, 2008 25. Hockney, David, Gayford, Martin, O istorie a imaginilor, De la pictura rupestră la ecranul de computer, Ed. Pandora, București, 2017 26. Hofmann, Werner, Fundamentele artei moderne, O introducere în formele ei simbolice, vol. I-II, Ed. Meridiane, București, 1977 27. Huyghe, René, Dialog cu vizibilul, Cunoașterea picturii, Ed. Meridiane, București, 1981 28. Kandinsky, Wassily, Spiritualul în artă, Ed. Art, 2022 29. Pintilie, Ileana (ed.), Zona Festival, Ed. Punch, București, 2021 30. Popescu, Mircea, Dicționar de artă, Forme, Tehnici, stiluri artistice, A-M, Ed. Meridiane, București, 1995 31. Popescu, Mircea, Dicționar de artă, Forme, Tehnici, stiluri artistice, N-Z, Ed. Meridiane, București, 1998 32. Prut, Constantin, Dicționar de artă modernă și contemporană, Ed. Polirom, Iași, 2016 33. Rodin, Auguste, Arta, Ed. Meridiane, București, 1968 34. Rosen, Aaron, Art + Religion in the 21 st Century, Thames & Hudson, 2015 35. Tănase, Mihaela Florina, Acțiunismul contemporan și conotațiile sale rituale, O abordare istorică și hermeneutică, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2024 36. Trucă, Ion, Arta compoziției, Ed. Polirom, Iași, 2011			

9.2 Seminar / laborator / proiect / practică	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere	1	- analize comparative de lucrări de artă - expuneri teoretice – frontale și interactive - demonstrații practice – proiecții PPT, videoclipuri - analize prin dialog interactiv cu studenții; - experimente prin exerciții practice (proiecții PPT și analize aplicate/studii de caz) impuse în cadrul unor teme - vizitare expoziții și muzee virtuale	
2. Arta românească modernă	2		
3. Minimalismul și arta conceptuală	1		
4. Postmodernismul	1		
5. Land Art	1		
6. Video Art	1		
7. Acțiunismul contemporan	2		
8. Acțiunismul românesc contemporan	2		
9. Neoexpresionismul	1		
10. Feminismul	1		
11. Recapitulare	1		
Total ore:	14		

Bibliografie:

- Ailincăi, Cornel, Introducere în gramatica limbajului vizual, ediția a IV-a, Ed. Polirom, Iași, 2022
- Arnheim, Rudolf, Forța centrului vizual, Un studiu al compoziției în artele vizuale, Ed. Polirom, Iași, 2012
- Bartoș, M. J., Compoziția în pictură, ediția a II-a, Ed. Polirom, Iași, 2016
- Bouleau, Charles, Geometria secretă a pictorilor, Ed. Meridiane, București, 1979
- Campbell, Joseph, Mitologia primitivă, Măștile Zeului, vol. I, Ed. Trei, București, 2022
- Campbell, Joseph, Mitologia orientală, Măștile Zeului, vol. II, Ed. Trei, București, 2023
- Campbell, Joseph, Mitologia occidentală, Măștile Zeului, vol. III, Ed. Trei, București, 2024
- Cassou, Jean, Panorama artelor plastice contemporane, vol. I-II, Ed. Meridiane, București, 1971
- Cârneli, Magda, Art of the 1980s in Eastern Europe. Texts on Postmodernism, Ed. Paralela 45, 1999
- Cârneli, Magda, Artele plastice în România 1945-1989, Cu o addenda 1990-2010, ediția a II-a, Ed. Polirom, Iași, 2013
- Clark, T. J., Farewell to an Idea, Episodes from a History of Modernism, Yale University Press New Haven and London, 2017
- Drîmba, Ovidiu, Istoria culturii și civilizației, vol. 1-13, Ed. Saeculum, 2008
- Eliade, Mircea, Imagini și simboluri, Ed. Humanitas, București, 1994
- Eliade, Mircea, Sacral și profanul, ediția a III-a, Ed. Humanitas, București, 2005
- Eliade, Mircea, Istoria credințelor și ideilor religioase, vol. 1-4, Ed. Polirom, Iași, 2011-2013
- Élie Faure, Istoria artei, Arta modernă, Partea a doua, Ed. Meridiane, București, 1970
- Farthing, Stephen (coord.), 1001 de picturi de privit într-o viață, Ed. Enciclopedia Rao, 2008
- Foster, Hal, Krauss Rosalind, et. al., Art Since 1900, Modernism, Antimodernism, Postmodernism, Thames & Hudson, 2004
- Frazier, Nancy, The Penguin Concise Dictionary of Art History, Penguin Reference, 2000

9.2 Seminar / laborator / proiect / practică	Nr. ore	Metode de predare	Observații
20. Gehlen, Arnold, Imagini ale timpului, Despre sociologia și estetica picturii moderne, Ed. Meridiane, București, 1974 21. Gombrich, E. H., Istoria artei, ediția a II-a, Ed. Art, București, 2021 22. Gompertz, Will, O istorie a artei moderne, Tot ce trebuie să știi despre ultimii 150 de ani, Ed. Polirom, Iași, 2014 23. Grigorescu, Dan, Dicționarul avangardelor, Ed. Enciclopedică, 2003 24. Guță, Adrian, Generația 80 în artele vizuale, Ed. Paralela 45, Pitești, 2008 25. Hockney, David, Gayford, Martin, O istorie a imaginilor, De la pictura rupestră la ecranul de computer, Ed. Pandora, București, 2017 26. Hofmann, Werner, Fundamentele artei moderne, O introducere în formele ei simbolice, vol. I-II, Ed. Meridiane, București, 1977 27. Huyghe, René, Dialog cu vizibilul, Cunoașterea picturii, Ed. Meridiane, București, 1981 28. Kandinsky, Wassily, Spiritualul în artă, Ed. Art, 2022 29. Pintilie, Ileana (ed.), Zona Festival, Ed. Punch, București, 2021 30. Popescu, Mircea, Dicționar de artă, Forme, Tehnici, stiluri artistice, A-M, Ed. Meridiane, București, 1995 31. Popescu, Mircea, Dicționar de artă, Forme, Tehnici, stiluri artistice, N-Z, Ed. Meridiane, București, 1998 32. Prut, Constantin, Dicționar de artă modernă și contemporană, Ed. Polirom, Iași, 2016 33. Rodin, Auguste, Arta, Ed. Meridiane, București, 1968 34. Rosen, Aaron, Art + Religion in the 21 st Century, Thames & Hudson, 2015 35. Tănase, Mihaela Florina, Acționismul contemporan și conotațiile sale rituale, O abordare istorică și hermeneutică, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2024 36. Trucă, Ion, Arta compoziției, Ed. Polirom, Iași, 2011			

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Validarea utilizării conceptelor, teoriilor, metodelor de bază și a tehnicilor, precum și adaptarea permanentă a acestora la noile formule ale concepției vizuale vehiculate în lucrările de artă contemporane se efectuează prin analizarea expozițiilor de artă plastică și a altor manifestări culturale organizate de forurile de specialitate (Asociația „Filiala Uniunea Artiștilor Plastici” Baia Mare, Centrul de Artă Contemporană „Colonia Pictorilor” Baia Mare, Muzeul Județean de Artă «Centrul Artistic Baia Mare», alte instituții culturale băimărene).

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare (și forma evaluare: continuă/sumativă)	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	- Capacitatea de analiză și sinteză; - Evaluarea gradului de cunoaștere/asimilare a conținutului <i>curriculumului</i> va fi realizată pe baza unei verificări scrise. - Frecvența și gradul de participare efectivă.	Răspunsurile la examen	50% 10%
11.5 Seminar / Laborator /Proiect / Practică	- Gradul de cooperare student – cadru didactic; - Evaluarea frecvenței și participării active la activitățile seminarele și aplicative, constând în analize de caz realizate prin muncă individuală independentă, care va cuprinde: - participarea individuală la analize de caz (prezentări orale; participări la discuții/dezbateri tematice) - rezolvarea temelor semestriale (fișe de artiști/recenzii de carte/cercetare artistică asupra unei teme date)	- evaluări calitative individuale - evaluarea calității și relevanței analitice, critice și de acuratețe științifică a răspunsurilor / contribuțiilor individuale la lucrările de seminar	40%, din care: 20% 20%
11.6 Standard minim de performanță Cunoașterea/recunoașterea corectă a noțiunilor, conceptelor și informațiilor științifice specifice disciplinei;			

- Soluționarea în timp real, în condiții de asistență calificată, a unei probleme/cerințe formulate spre rezolvare interactivă și/sau prin muncă individuală, respectând normele de acuratețe metodologică și de etică profesională.

	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
Data completării: <i>20 iulie 2026</i>	Curs	Lector univ. dr. Mihaela-Florina TĂNASE	
	Aplicații	Lector univ. dr. Mihaela-Florina TĂNASE	

Avizul Directorului departamentului care coordonează disciplina, doar dacă acesta diferă de departamentul organizator al programului de studii

Director Departament
grad didactic, titlu Prenume NUME

Data avizării în Consiliul Departamentului SSUTA
22 iulie 2026

Director Departament SSUTA,
Conf.dr.ing. Adrian Vasile CHIRA

Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere
24 iulie 2026

Decan,
Conf.dr. Anamaria FĂLĂUȘ